

Oponentský posudek na bakalářskou práci Vladimíra Mazocha – Srovnání navigačních schopností dvou druhů rypošů s odlišným sociálním systémem

Posudek vypracoval: Mgr. Pavel Němec, PhD.

Předkládaná práce má v četně příloh 40 stran, je doplněna 1 obrázkem, 6 grafy, 2 tabulkami a 4 přílohami. Autor v ní cituje 79 původních literárních pramenů. Práce je psána úsporným jazykem, je v ní minimum stylistických neobratností. Oceňuji, že se autor vyvaroval anglikanismů a novotvarů. V maximální možné míře se přidržel terminologie používané v česky psané odborné literatuře. V tomto ohledu by se od autora mohl oponent mnohému přiučit (vskutku jsem si při čtení práce osvojil několik českých termínů, které jsem předtím, čtouce převážně anglicky psanou literaturu, neznal). Práce je přehledně členěna a je psána, což oceňuji, jako původní vědecká práce (tedy nikoli jako hybrid literárního review a předběžných výsledků, jak bývá u bakalářských prací zvykem). Úvod je stručný, ale výstižný. V žádném případě není psán vyčerpávajícím způsobem. Citace jsou vhodně volené, a to i v případech, kdy je dostupné literatury k dispozici mnoho – autor pak volí práce prioritní nebo důležitá review. Svědčí to o jeho dobrém vhledu do problému a dobré znalosti literatury. Metodika je v práci dobře popsána, metodické postupy jsou dobře zvolené. Aby byla práce plně srovnatelná s již publikovanými studii, autor vhodně volí téměř shodný design labyrintu, jaký použila Kimchi a Terkel (2001). Výsledky jsou prezentovány stručně a pregnantně, bez nadbytečných komentářů. **Autor předkládá zajímavé, původní výsledky, které obohatí naše znalosti o biologii rypošů čeledi Bathyergidae.** Také diskuze je stručná a věcná; autor se omezuje na diskuzi vlastních výsledků (jak to má v původní práci být).

Úkolem oponenta není jen chválit, ale také poukázat na chyby a slabé stránky práce. Těch jsem však v práci našel velmi málo a vesměs jde o formální drobnosti (citově zabarvené zvolání: „Ó, jak smutný úděl pro oponenta, když je nucen se namísto zdrcující konceptuální kritiky věnovat tomu, kde chybí čárky a háčky“). V práci jsem našel následující drobné formální nedostatky:

1) Práce je poněkud nelogicky členěna. Vhodnější a přehlednější by bylo klasické rozdělení na úvod, metodiku, výsledky, diskuzi a závěr. Dle mého názoru by měly být kapitoly 1-3 sjednoceny do kapitoly jediné – Úvod. Kapitoly 2 a 4 jsou podstatně podrobněji členěny než kapitoly ostatní. Nevím, proč je kapitola 5 – Statistické zpracování vyňata z metodiky. Nepatří snad statistické zpracování do metodiky?

2) Str. 4 poslední odstavec: Autor v závorce uvádí struktury obsahující „head direction cells“. Dopouští se několika terminologických chyb: postsubikulus – má být postsubiculum; nucleus anterodorsalis thalamus má být nucleus anterodorsalis thalami; výraz posteriorní neokortex je značně obecný, vhodnější by bylo uvést konkrétní korovou oblast; obdobně u corpora mamillaria by bylo vhodnější specifikovat jádro – pokud je mi známo „head direction cells“ obsahuje jen nucleus corporis mamillaris lateralis; ve slově mamillaria se píše jen jedno m.

3) Jakkoli je mi zřejmé, proč se data transformují pro statistické zpracování, není mi zřejmé, proč jsou tato transformovaná data uváděna v grafické podobě ve výsledcích. Dle mého názoru jsou grafy č 2, 4 a 6 nadbytečné.

4) Str. 25, úvodní odstavec: Části tohoto textu, popisující chování rypošů v labyrintu, dle mého názoru patří do kapitoly Výsledky, nikoli Diskuze.

5) Str. 27, první věta. Nejsem si jist argumentem, který autor používá. Regresní křivku dle mého názoru může bez problémů použít.

6) Str. 29, poslední věta souhrnu. Zavádějící formulace. Namísto slova konstantně by mělo být obdobně. Rozsah a forma tohoto závěrečného textu neopravňuje k tomu, aby byl nazýván souhrnem. Vhodnější by bylo jej nazvat Závěr.

7) Ve výtisku bakalářské práce, který jsem měl k dispozici, byla na přeskáčku vytištěná literatura (tedy nikoli podle abecedy).

Poznámka: V práci autor zmiňuje, že chce přistoupit k testům dlouhodobé paměti. V těchto testech chce testovat, jak se budou zvířata orientovat v použitém bludišti po uplynutí 60, respektive 120 dnů. Nejsem si jist, zda tato doba není příliš dlouhá. Pokud má dlouhodobá paměť ještě funguje, Hynek Burda prokázal, že v jiném kontextu (zapamatování si individuálního pachu) paměťové stopy vyhasínají v horizontu několika málo týdnů (21 dní??).

Otázka: Hodláte v budoucnu provádět obdobné testy v experimentálně manipulovaném magnetickém poli?

Závěrem je mou milou povinností konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Pokud bude autor psát anglicky stejně dobře jako česky, publikování mu nebude činit potíže. Doufám, že se brzy dočkáme publikace prezentovaných výsledků. Práci doporučuji k obhájení a kladnému hodnocení.

V Praze dne 5. 6. 2006

Pavel Němec